

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

23/5/2016

Τέλος εποχής για την πλαστική σακούλα στη Σύρο

Στην κορύφωση των δράσεων του πρόκειται να περάσει τις επόμενες ημέρες το ευρωπαϊκό Έργο **LIFE DEBAG Ολοκληρωμένη εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη μείωση της πλαστικής σακούλας στο θαλάσσιο περιβάλλον (LIFE14 GIE/GR/001127)** **LIFEDEBAG-Integrated information and awareness campaign for the reduction of plastic bags in the marine environment (LIFE14 GIE/GR/001127)**, που υλοποιείται με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσκοπεί στη μείωση της πλαστικής σακούλας στο θαλάσσιο περιβάλλον. Το Έργο, που ξεκίνησε την 1^η Σεπτεμβρίου και διήνυσε μέχρι σήμερα περίοδο προπαρασκευαστικών και ενημερωτικών ενεργειών, ξεκινά πλέον μια σειρά στοχευμένων και αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων στο πλαίσιο της «**εβδομάδας χωρίς πλαστικές σακούλες**», που θα υλοποιηθεί το διάστημα **27/5-5/6** και έχει ως στόχο την ευρεία ενημέρωση για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της πλαστικής σακούλας στο περιβάλλον και κατ'επέκταση τον μέγιστο δυνατό περιορισμό της μέσα από μια ολιστική προσέγγιση.

Βασικό και δεσπόζοντα άξονα της «εβδομάδας χωρίς πλαστικές σακούλες» αποτελεί η πρακτική «απομόνωση» της συγκεκριμένης συσκευασίας από την καθημερινότητα της Σύρου και η αντικατάστασή της από πάνινες, φιλικές προς το περιβάλλον τσάντες. Για το σκοπό αυτό, εκπρόσωποι του Έργου θα βρεθούν σε **κομβικά σημεία του νησιού**, όπως **super market, καταστήματα λιανικής πώλησης**, αλλά και στο **λιμάνι** προσφέροντας **δωρεάν πάνινες τσάντες** σε κατοίκους και επισκέπτες και ταυτόχρονα **ενημερώνοντάς** τους για το Έργο και τις επιπτώσεις των πλαστικών σακουλών στο περιβάλλον.

Παράλληλα, και αναγνωρίζοντας την κεφαλαιώδη σημασία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην υιοθέτηση νέων πρακτικών για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος, στο πλαίσιο της «εβδομάδας χωρίς πλαστικές σακούλες», θα πραγματοποιηθούν **Σεμινάριο για εκπαιδευτικούς Α'βάθμιας και Β'βάθμιας** εκπαίδευσης (2/6) και

εκδήλωση με διαδραστικά, επιμορφωτικά παιχνίδια για παιδιά την Παρασκευή 3/6, στην πλατεία Μιαούλη.

Η επιστημονική προσέγγιση των επιπτώσεων της πλαστικής σακούλας στο θαλάσσιο περιβάλλον και η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας, θα επιχειρηθεί από σειρά εκδηλώσεων, που θα υλοποιηθούν με την υποστήριξη του Δήμου Σύρου – Ερμούπολης, αλλά και δράσεων πεδίου, ούτως ώστε να συνυφανθούν η θεωρητική τεκμηρίωση του θέματος με την πρακτική αποτύπωσή του. Στο πλαίσιο αυτό, θα πραγματοποιηθούν ανοιχτές προς το κοινό **παρουσιάσεις από κορυφαίους επιστήμονες της Ελλάδας και του εξωτερικού**, ενώ παράλληλα θα υλοποιηθούν **καθαρισμοί και επιστημονική καταγραφή απορριμμάτων** στο μονοπάτι της Σπηλιάς Φερεκύδη και σε ακτές της Σύρου και της Γυάρου, **ηχοβολιστική αποτύπωση και υποβρύχια βιντεοσκόπηση** του πυθμένα του Κόλπου της Ερμούπολης και άλλες καινοτόμες επιστημονικές δράσεις. Αξίζει να σημειωθεί, ότι στις παραπάνω δράσεις θα συμβάλουν σημαντικά η Ομάδα Πεζοπόρων Σύρου (στο μονοπάτι της Σπηλιάς Φερεκύδη), ο Όμιλος Φουσκωτών & Ταχυπλόων Σκαφών Σύρου (στις βόρειες ακτές του νησιού) και το CYCLADES LIFE (στη Γυάρο).

Τέλος, η «εβδομάδα χωρίς πλαστικές σακούλες», θα διανθιστεί από ποικίλα καλλιτεχνικά δρώμενα που συνδέονται με τη θάλασσα και την προστασία του περιβάλλοντος, όπως συναυλίες και προβολή ντοκιμαντέρ, ανοιχτά προς τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Σύρου. Πιο συγκεκριμένα, θα πραγματοποιηθούν οι συναυλίες: του **Κώστα Θωμαΐδη «Τραγούδια για τη θάλασσα» την Παρασκευή 27/5** και του συγκροτήματος **«Νέα Τάξη Πραγμάτων» το Σάββατο 4/6** (με την υποστήριξη του Φ.Ο.Δ.Σ.Α Σύρου), ενώ το **Σάββατο 28/5** και την **Πέμπτη 2/6** θα προβληθούν **ντοκιμαντέρ με θεματολογία «Οι υποθαλάσσιοι κρυμμένοι θησαυροί & οι απειλές τους» 1 & 2**, αντίστοιχα.

Στο Έργο συμμετέχουν πέντε φορείς με εγνωσμένη εμπειρία στα πεδία της προστασίας του παράκτιου περιβάλλοντος και της διαχείρισης στερεών αποβλήτων και πιο συγκεκριμένα: το **Πανεπιστήμιο Πατρών**, που είναι και ο **Συντονιστής του Έργου (Εργαστήριο Θαλάσσιας Γεωλογίας & Φυσικής Ωκεανογραφίας, Τμ. Γεωλογίας, Τμ. Χημείας, Τμ. Βιολογίας)**, η **TERRANOVA Περιβαλλοντική Τεχνική Συμβουλευτική ΕΠΕ**, το Δίκτυο **ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS**, η

**Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης και το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο
Αστικού Περιβάλλοντος & Ανθρώπινου Δυναμικού του Παντείου Πανεπιστημίου.**

Μέχρι τις 31 Μαρτίου 2018, οπότε και ολοκληρώνεται η τυπική διάρκειά του, το έργο LIFE DEBAG θα υλοποιήσει μια ευρεία εκστρατεία ενημέρωσης με άξονα το τεράστιο οικολογικό αποτύπωμα των πλαστικών σακουλών στο θαλάσσιο περιβάλλον, φαινόμενο για το οποίο, παρά τις ανησυχητικές διαστάσεις που έχει λάβει την τελευταία δεκαετία, η γνώση των πολιτών εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα ελλειμματική.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

1. Η πλαστική σακούλα

Το μικρό βάρος, σε συνδυασμό με την υψηλή αντοχή, ήταν οι ιδιότητες που έκαναν τις πλαστικές σακούλες ιδιαίτερα δημοφιλείς και τις κατέστησαν από τη δεκαετία του '70 ένα από τα χαρακτηριστικότερα σύμβολα της καταναλωτικής κοινωνίας μας. Τα ίδια χαρακτηριστικά είναι αυτά που τις καθιστά απειλή για τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Εκτιμάται ότι το 2010 στην Ευρώπη χρησιμοποιήθηκαν 98,6 δις πλαστικές σακούλες μεταφοράς αγαθών, εκ των οποίων το 89% ήταν μιας χρήσης (Bio Intelligence Service, 2011). Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, στην Ελλάδα καταναλώνονται 269 σακούλες ανά άτομο/έτος. Η αλόγιστη κατανάλωση/ χρήση της πλαστικής σακούλας έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής στερεών αποβλήτων και τη μη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.

2. Το ταξίδι της πλαστικής σακούλας

Οι πλαστικές σακούλες αν δεν καταλήξουν σε χώρους υγειονομικής ταφής, μπορούν να ταξιδέψουν πολύ εύκολα προς το θαλάσσιο περιβάλλον, όσο μακριά και να απορριφθούν από αυτό (π.χ. στο δάσος, στο βουνό, στο ποτάμι, κλπ.). Λόγω του μικρού τους βάρους και της ανθεκτικότητάς τους παρασύρονται από τον άνεμο και τη βροχή και μόλις εισέλθουν στη θάλασσα μπορούν να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις ταξιδεύοντας στην επιφάνεια της θάλασσας η/και στα μεσόνερα (μεταξύ της επιφάνειας της θάλασσας και του πυθμένα), προκαλώντας μια σειρά από δυσμενείς επιπτώσεις. Σε

έρευνες που έχουν υλοποιηθεί στο βυθό της Μεσογείου γύρω από τις ακτές της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, και της Ελλάδας έχουν αναφερθεί υψηλές συγκεντρώσεις απορριμμάτων (Galgani al., 1995, Ioakeimidis, et al., 2014), όπου περίπου το 77% αυτών ήταν τα πλαστικά και από αυτό, σχεδόν το 90% ήταν πλαστικές σακούλες.

3. Οι επιπτώσεις

Οι πλαστικές σακούλες αποτελούν απειλή για τα ζώα και τα πουλιά που ζουν στη θάλασσα. Τουλάχιστον 1.000.000 πουλιά και 100.000 θαλάσσια θηλαστικά πεθαίνουν κάθε χρόνο από πλαστικά και άλλα σκουπίδια που καταλήγουν στο περιβάλλον (UNEP, 2006). Τα ζώα οδηγούνται στον θάνατο είτε έμμεσα λόγω παγίδευσης ή τραυματισμού όπου και περιορίζεται η δυνατότητα κίνησής τους, επηρεάζοντας με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητά τους να βρουν τροφή ή να αποφύγουν τους θηρευτές τους, είτε άμεσα λόγω ασιτίας, ασφυξίας ή πνιγμού.

Επίσης, προκαλούν αισθητική ρύπανση μειώνοντας την τουριστική αξία παράκτιων περιοχών, αυξάνουν το κόστος της εμπορικής αλιείας καθώς μπλέκονται στον αλιευτικό εξοπλισμό και προκαλούν προβλήματα στη ναυσιπλοΐα και στις προπέλες των σκαφών, αντίστοιχα.

Μια ακόμα αρνητική διάσταση των πλαστικών σακουλών, είναι ότι μπορούν να παρέχουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη μετανάστευση ειδών της βενθικής μακροπανίδας, όπως καταφύγιο, τροφή, κατάλληλο υπόστρωμα ή και το «μεταφορικό μέσο» για αποίκιση, καθώς λόγω της υψηλής πλευστότητάς τους μπορούν να διανύουν μεγάλες αποστάσεις επιπλέοντας στο θαλασσινό νερό, που μπορεί αποδεδειγμένα να οδηγήσει σε διαταραχή των τοπικών οικοσυστημάτων.

4. Τα μικροπλαστικά της πλαστικής σακούλας

Οι πλαστικές σακούλες δεν παραμένουν ατόφιες για εκατοντάδες χρόνια στο θαλάσσιο περιβάλλον, αλλά κατακερματίζονται σε αμέτρητα μικροσκοπικά σωματίδια διαμέτρου μικρότερης των 5 χιλιοστών (μικροπλαστικά), σε χρονικό διάστημα μηνών ή ετών, λόγω της επίδρασης της υπεριώδους ακτινοβολίας και των κυμάτων/ρευμάτων και άλλων μηχανικών διεργασιών. Τα μικροπλαστικά είτε καταλήγουν στα ιζήματα του

βυθού είτε αιωρούνται στην υδάτινη στήλη και εισέρχονται στην τροφική αλυσίδα μέσω των οργανισμών που τα καταναλώνουν μαζί με το φυτοπλαγκτόν, το οποίο κυμαίνεται στις ίδιες περίπου διαστάσεις.

Σύμφωνα με έκθεση που δημοσιεύτηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα, τα θαλάσσια απορρίμματα επηρεάζουν δυσμενώς 663 θαλάσσια είδη. Το 11% περίπου των περιπτώσεων αφορούσε συγκεκριμένα σε κατάποση μικροπλαστικών. Ορισμένα είδη ψαριών, πουλιών και άλλων ζώων αποβάλλουν το πλαστικό εύκολα, αλλά υπάρχουν και είδη που δεν έχουν αυτήν την ικανότητα, λόγω της κατασκευής του πεπτικού τους συστήματος, με αποτέλεσμα το πλαστικό να συσσωρεύεται στο σώμα τους. Τα μικροπλαστικά αποτελούν ένα «τοξικό χάπι» για τους οργανισμούς που τα καταπίνουν, καθώς εκτός από τις τοξικές ουσίες που περιέχουν από την παραγωγή τους (επιβραδυντικά καύσης, σταθεροποιητές, κ.α.) και πολλές από αυτές φαίνεται να επηρεάζουν το ορμονικό σύστημα, μπορούν να συσσωρεύουν στην επιφάνειά τους έμμονους οργανικούς ρύπους (POPs), (π.χ., PCBs και φυτοφάρμακα όπως το DDT), σε συγκεντρώσεις δέκα χιλιάδες φορές υψηλότερες σε σχέση με το θαλασσινό νερό που τα περιβάλλει.

Περισσότερες πληροφορίες

Σταύρος Καραγιάννης

Οικολογική Εταιρεία

Ανακύκλωσης (ΟΕΑ)

info@ecorec.gr

2108224481